

Sygn. akt V CZ 54/07

POSTANOWIENIE

Dnia 4 października 2007 r.

Sąd Najwyższy w składzie :

SSN Barbara Myszka (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

SSN Zbigniew Strus

w sprawie z wniosku P.O.

przeciwko K.K.

o nadanie klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym

w Izbie Cywilnej w dniu 4 października 2007 r.,

zażalenia K.K.

na postanowienie Sądu Apelacyjnego

z dnia 12 stycznia 2007 r., sygn. akt [...],

- 1. oddała zażalenie,**
- 2. oddała wniosek wierzyciela o zasądzenie kosztów postępowania.**

Uzasadnienie

Postanowieniem z dnia 8 grudnia 2006 r. Sąd Apelacyjny nadał klauzulę wykonalności tytułowi egzekucyjnemu, obejmującemu wyrok Sądu Apelacyjnego z dnia 24 maja 2006 r. oraz nakaz zapłaty Sądu Okręgowego w K. z dnia 25 sierpnia 2004 r., przeciwko małżonce dłużnika P.K., K.K., z ograniczeniem jej odpowiedzialności do majątku objętego wspólnością majątkową. Zażalenie Krystyny Kardasz na to postanowienie Sąd Apelacyjny odrzucił postanowieniem z dnia 12 stycznia 2007 r.

W zażaleniu na ostatnio wymienione postanowienie K.K. zarzuciła Sądowi Apelacyjnemu naruszenie art. 795 § 1 k.p.c. przez przyjęcie, że na postanowienie w sprawie nadania klauzuli wykonalności przeciwko małżonkowi dłużnika nie przysługuje zażalenie. W konkluzji wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 767⁴ § 1 k.p.c., zażalenie na postanowienie sądu przysługuje w wypadkach wskazanych w ustawie. Przytoczony przepis zamieszczony został w tytule I części trzeciej kodeksu postępowania cywilnego i odnosi się do wszystkich postanowień sądu objętych wspomnianą księgą, w tym do postanowień co do nadania klauzuli wykonalności. Artykuł 795 § 1 k.p.c. stanowi, że na postanowienie sądu co do nadania klauzuli wykonalności przysługuje zażalenie. Przepis ten jednak dotyczy wyłącznie postanowień wydanych przez sąd pierwszej instancji, oceny dopuszczalności zażalenia na postanowienia sądu drugiej instancji dokonuje się bowiem przez pryzmat art. 394¹ k.p.c.

Stosownie do art. 781 § 1 k.p.c., tytułowi egzekucyjnemu pochodzącemu od sądu nadaje klauzulę wykonalności sąd pierwszej instancji, w którym sprawa się toczy. Sąd drugiej instancji nadaje klauzulę, dopóki akta sprawy w sądzie tym się znajdują; nie dotyczy to jednak Sądu Najwyższego. Jak wyjaśnił Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 5 stycznia 1999 r., III CZP 54/98, przepis art. 781 § 1 k.p.c. jest przepisem szczególnym w odniesieniu do art. 758 k.p.c., a także w stosunku do innych przepisów określających właściwość sądu, ma przy tym charakter

bezwzględnie obowiązujący, w związku z czym jego działanie nie może być wyłączone lub ograniczone wolą stron. Sąd wskazany w tym przepisie jest zatem właściwy do nadania tytułowi egzekucyjnemu pochodzącemu od sądu klauzuli wykonalności także przeciwko małżonkowi dłużnika (zob. OSNC 1999, nr 6, poz. 105).

Wydając postanowienie co do nadania klauzuli wykonalności, Sąd Apelacyjny orzeka w dalszym ciągu jako sąd drugiej, a nie – jak przyjmuje załaga – pierwszej instancji. Oceny tej w niczym nie zmienia okoliczność, że Sąd Apelacyjny rozstrzyga co do nadania klauzuli wykonalności po raz pierwszy. Skoro zaś problematyka dopuszczalności zażalenia na postanowienia sądu drugiej instancji uregulowana została w art. 394¹ k.p.c., do rozważenia pozostaje jedynie kwestia, czy postanowienie Sądu Apelacyjnego co do nadania klauzuli wykonalności jest postanowieniem kończącym postępowanie w sprawie. Zagadnienie to było już przedmiotem rozważań Sądu Najwyższego, który w postanowieniu z dnia 11 sierpnia 2005 r., III CNP 4/05, po dokonaniu analizy dotychczasowego orzecznictwa dotyczącego wykładni pojęcia „postanowienie kończące postępowanie w sprawie”, przyjął, iż postanowienie nadające klauzulę wykonalności lub odmawiające jej nadania nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w sprawie. Podkreślił, że użycie przez ustawodawcę dopełnienia „w sprawie” świadczy wyraźnie o zamiarze zwężenia omawianego pojęcia tylko do orzeczeń kończących postępowanie jako całość poddaną pod osąd, z wyłączeniem orzeczeń incydentalnych, ubocznych. Z tych przyczyn trzeba odrzucić wykładnię zmierzającą do uznania za kończące postępowanie w sprawie takich orzeczeń, które zamykają tylko jakiś fragment sprawy lub jej boczny nurt, rozstrzygają kwestię wпадkową albo finalizują postępowanie pomocnicze bądź czynności przygotowawcze. Nadanie klauzuli wykonalności następuje natomiast w postępowaniu pomocniczym, toczącym się poza ramami sprawy głównej (zob. OSNC 2006, nr 1, poz. 16 oraz powołane tam orzecznictwo). Identyczne stanowisko zajął Sąd Najwyższy w postanowieniu z dnia 27 stycznia 2006 r., III CZ 107/05 (niepubl.), stwierdzając, że postanowienie sądu apelacyjnego o nadaniu klauzuli wykonalności nie jest postanowieniem kończącym postępowanie

w sprawie, wobec czego złożone na to postanowienie zażalenie ulega odrzuceniu jako niedopuszczalne.

Skład orzekający Sądu Najwyższego podziela to stanowisko oraz argumentację przytoczoną dla jego uzasadnienia. W konsekwencji, trzeba stwierdzić, że Sąd Apelacyjny trafnie uznał zażalenie na postanowienie tego Sądu o nadaniu klauzuli wykonalności za niedopuszczalne.

Z tych względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. postanowił, jak w sentencji. Wniosek o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, zawarty w piśmie określonym jako odpowiedź na zażalenie, uległ oddaleniu, ponieważ pismo to zostało złożone po upływie terminu wskazanego w art. 395 § 1 w związku z art. 394¹ § 3 k.p.c. (zob. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 maja 2002 r., IV CKN 1071/00, OSNC 2003, nr 9, poz. 120).